

Estiu 2014

El nou Parlament Europeu vol arrabassar protagonisme institucional al Consell

Erika Casajoana i Daunert

Consultora en comunicació pública

Docent sobre Lobbisme i Grups d'interès a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i a l'Escola Superior de Relacions Públiques (ESRP) adscrita a la Universitat de Barcelona

@ecasajoana

Les propassades eleccions al Parlament Europeu celebrades els 22-25 de maig poden crear una petita revolució en l'entramat institucional de la Unió Europea (UE), amb un nou Parlament que cerca exercir un paper determinant a la presa de decisions comunitàries, començant per l'elecció del nou president de la Comissió.

Els resultats de les eleccions han estat prou analitzats a la premsa i no voldria entretenir-me a valorar la pujada de partits euroescèptics i extremistes. Basta l'apunt que és un fenomen preocupant qualitativament però no quantitativa. Les institucions europees estan al cas perquè s'hi juguen el prestigi, sobretot l'Eurocambra, que no podria aspirar a un rol central si esdevingués una esperpèntica olla de grills.

Com és sabut, per primer cop s'han celebrat eleccions al Parlament Europeu des de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa (2009). Els partits d'àmbit comunitari decidiren aprofitar les possibilitats obertes per l'art 17.7 del nou Tractat per presentar candidats a president de la Comissió Europea directament als electors. Ens digueren que el nostre vot l'elegiria. Ara bé, no és això el que diu l'article esmentat, sinó que el Consell Europeu proposarà al Parlament un candidat „Tenint en compte les eleccions“[\[i\]](#).

És una frase prou ambigua com per permetre àmplies possibilitats. Tanmateix, els partits europeus escenificaren[\[ii\]](#) que les opcions a profer president de l'Executiu comunitari estaven circumscrites a 5 „Spitzenkandidaten“[\[iii\]](#):

- Jean-Claude Juncker (PPE, Partit Popular Europeu, luxemburguès)
- Martin Schulz (S&D, Socialistes i Demòcrates, alemany)
- Guy Verhofstadt (ALDE, Liberals i Demòcrates, belga)
- Alexis Tsipras (GUE-NGL, L'Esquerra, grec), i
- Ska Keller (Verds, Aliança Lliure Europea, alemanya).

El president del Consell, Herman Van Rompuy, fa anys que emfatitza que els comicis europeus no suposen una elecció directa del cap de la Comissió, i ho reitera durant la campanya [\[iv\]](#) –però el missatge oposat sembla haver calat a l'opinió pública igualment [\[v\]](#). Hauria estat ben diferent si el Consell hagués parlat a través d'un pes pesant com la cancellera alemanya Angela Merkel, però ella es posicionà tèbiament a favor del candidat del PPE.

I ha estat el PPE de Juncker qui s'ha imposat a les eleccions europees amb un 29% dels vots totals contra el 25% de l'S&D [\[vi\]](#).

Tinguem present que l'abast europeu dels *Spitzenkandidaten* ha estat una ficció: han romàs candidats nacionals que només figuraven a les llistes dels seus respectius països. Si els socialdemòcrates haguessin prevalgut a la UE ens podríem haver trobat amb l'absurd que el guanyador a presidir la Comissió no és designat Comissari! Schulz pertany al partit socialdemòcrata SPD, membre junior de la gran coalició a Alemanya amb un 25% dels vots a les últimes legislatives. La CDU democratacristiana hi assolí un 41% i, en tota lògica, el govern enviarà a Brussel·les un Comissari o Comissària d'aquest partit.

Després de les eleccions europees, alguns membres del Consell Europeu han despertat de la letargia per intentar bloquejar l'exprimer Ministre luxemburguès. El *premier* britànic David Cameron busca desesperadament aliats en contra de Jean-Claude Juncker i adverteix que donar la presidència de la Comissió a algú tan federalista pot empènyer el seu país a deixar la Unió Europea [\[vii\]](#).

La cancellera alemanya es pren tals amenaces amb seriositat, però fins i tot la totpoderosa Angela Merkel pot haver fet tard per frenar la determinació del Parlament Europeu a rebutjar un candidat nou de mans del Consell.

El tres principals grups del Parlament PPE, S&D i ALDE (democratacristians, social-demòcrates i liberals, per simplificar) intenten posar-se d'acord per fer una gran coalició europea pactant la presidència per a Juncker i les línies polítiques mestres dels 5 anys de la Comissió que arrencarà a la tardor.

Tal acord suposaria un veritable canvi de paradigma, amb un Parlament Europeu que guanya assertivitat i fa evolucionar la Unió cap a un sistema més semblant a una democràcia parlamentària.

Hi estarem amatents.

[\[i\]](#) Tractat de Lisboa:

Art. 17. 7. Tenint en compte les eleccions al Parlament Europeu, i després d'haver fet les consultes pertinents, el Consell Europeu proposa al Parlament Europeu, per majoria qualificada, un candidat al càrrec de president de la Comissió. El Parlament Europeu elegix el candidat per

la majoria dels membres que el componen. Si el candidat no obté la majoria necessària, el Consell Europeu proposa en el termini d'un mes, per majoria qualificada, un nou candidat, que és elegit pel Parlament Europeu pel mateix procediment. El Consell, de comú acord amb el president electe, adopta la llista de les altres personalitats que proposa nomenar membres de la Comissió. Aquestes personalitats són escollides, a partir de les propostes presentades pels estats membres, d'acord amb els criteris que enuncien l'apartat 3, segon paràgraf, i l'apartat 5, segon paràgraf. El president, l'alt representant de la Unió per als afers exteriors i la política de seguretat i la resta de membres de la Comissió se sotmeten col·legiadament al vot d'aprovació del Parlament Europeu. Basant-se en aquesta aprovació, la Comissió és nomenada pel Consell Europeu, per majoria qualificada.

[ii] http://www.francetvinfo.fr/elections/europeennes/direct-europeennes-regardez-le-debat-entre-les-candidats-a-la-presidence-de-la-commission_600639.html

[iii] Terme alemany que s'ha estès també a d'altres idiomes. *Spitzenkandidaten* es pot traduir com a "candidats punters".

[iv] <http://www.euractiv.com/sections/eu-elections-2014/next-commission-chief-could-be-outsider-van-rompuy-says-302219>

[v] <http://www.elmundo.es/internacional/2014/06/03/538df2ee268e3e1e068b457b.html>

[vi] <http://www.results-elections2014.eu/en/election-results-2014.html>

[vii] <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/eu/10879770/David-Cameron-warns-Britain-risks-walking-out-of-EU-if-Jean-Claude-Juncker-takes-top-job.html>

